

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Veljavni Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15 in 82/15); v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2), ki se uporablja od 1. januarja 2007, je bil sprejet v okviru davčne reforme 2006.

Eden izmed ciljev davčne reforme je bil zagotoviti obdavčitev, ki bo davčnim zavezancem omogočala pregledno in konkurenčno davčno okolje za poslovanje. Zaradi navedenega je bila izbrana rešitev, ki pomeni kompromis med davčnimi olajšavami in davčno stopnjo. Z davčno reformo leta 2006 so bile ukinjene investicijske olajšave v opremo in neopredmetena sredstva, večji poudarek je bil namenjen olajšavam za vlaganja v raziskave in razvoj. Ohranjene so bile olajšave za zaposlovanje invalidov, za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in za donacije (tudi političnim strankam) ter določena olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju. ZDDPO-2 pa vsebuje določene rešitve, ki na drug, bolj nevtralen način olajšujejo davčni položaj vseh zavezancev; kot na primer nižjo splošno davčno stopnjo ter stopnjo za obdavčitev dohodkov na viru in ugodnosti pri ugotavljanju davčne osnove. Zaradi znižanja davčnih stopenj ostaja na razpolago več dohodka za investiranje.

S spremembami ZDDPO-2 je s cilji povečanja zaposlovanja, gospodarske rasti in konkurenčnosti prišlo do ponovnega uvajanja olajšav za investiranje (za leto 2008) in zaposlovanje (za leto 2010) ter do povečevanja oziroma širjenja teh in ostalih olajšav na področju davka od dohodkov pravnih oseb.

1. Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj

Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj je bila uvedena z davčnim letom 2007 s ciljem zasledovanja Lizbonske strategije kot tudi povečevanja konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in zanimanja za investiranje v slovensko gospodarstvo pri tujih investitorjih. ZDDPO-2 je omogočil davčnim zavezancem, da uveljavljajo davčno olajšavo v višini 20 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj. Davčni zavezanec uveljavlja olajšavo v obliki zmanjšanje davčne osnove, vendar največ v višini davčne osnove.

S 1. 1. 2010 je bil povišan odstotek olajšave za raziskave in razvoj z 20 % na 40 %, s 1. 1. 2012 pa s 40 % na 100 %, zaradi česar pa se je ukinila dodatna regijska olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj na manj razvitih območjih države. Uveden je bil tudi institut izključevanja olajšave za investiranje in olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj po tem zakonu.

2. Olajšava za investiranje

V letu 2008 je bila na podlagi pobud gospodarstva za ponovno uvedbo davčnih investicijskih olajšav ustanovljena medresorska projektna skupina za preučitev zahteve za ponovno uvedbo davčnih olajšav za razvojne investicije. Po odzivih gospodarstva naj bi se namreč z ukinitvijo davčnih olajšav za vlaganja v osnovna sredstva, davčna obremenitev podjetij, ki se po Zakonu o gospodarskih družbah uvrščajo med mikro in majhna podjetja, znatno povečala, ker so le ta premajhna, da bi bila sposobna vlagati v raziskave in razvoj, zato ne izkoriščajo obstoječih davčnih olajšav za raziskave in razvoj. Ob upoštevanju več vidikov je medresorska projektna skupina predlagala ponovno uvedbo davčne olajšave za določene investicije. Za leto 2008 je bila uveljavljena investicijska olajšava za določeno opremo in neopredmetena sredstva v višini 20 % investiranega zneska, vendar največ 20.000 eurov. Davčni zavezanec uveljavlja olajšavo v obliki zmanjšanje davčne osnove, vendar največ v višini davčne osnove. S 1. 1. 2008 je bil povišan odstotek olajšave na 30 % investiranega zneska, vendar največ 30.000 eurov. S 1. 1. 2012 se je olajšava za investiranje preoblikovala na

način, da se je povečal odstotek olajšave s 30 % na 40 % investiranega zneska v opremo in neopredmetena sredstva ter obenem črtal zgornji zneskovni prag koriščenja olajšave.

3. Olajšava za zaposlovanje

S 1. 1. 2010 je bila uvedena olajšava za zaposlovanje kot podporni ukrep drugim politikam na področju zaposlovanja v času gospodarske krize in posledično povečevanja števila brezposelnih, zlasti težje zaposljivih. Olajšavo lahko uveljavljajo zavezanci, ki na novo zaposlijo osebo, mlajšo od 26 let, ali osebo, starejšo od 55 let, ki je bila pred zaposlitvijo vsaj šest mesecev prijavljena v evidenci brezposelnih oseb pri zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje. Davčna osnova se lahko zniža v višini 45 % izplačane plače te osebe za prvih 24 mesecev zaposlitve, pod pogojem, da je oseba zaposlena za nedoločen čas na podlagi pogodbe o zaposlitvi ter če zavezanec poveča skupno število zaposlenih delavcev v davčnem letu zaposlitve novega delavca.

Davčna olajšava za zaposlovanje je samo ena izmed številnih spodbud za delodajalce, ki zaposlujejo, ki jih zagotavlja Republika Slovenija, primeroma:

- davčna olajšava za zaposlovanje na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo (npr. Pomurje, Pokolpje, Maribor s širšo okolico ter Zasavje – t.j. Hrastnik, Radeče in Trbovlje (HRT)), ki je določena v višini 70 % plače,
- povračilo prispevkov delodajalca za zaposlitve na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo,
- od 1. 7. 2013 je na podlagi ZPIZ-2 možno uveljavljati delno oprostitev plačila prispevkov delodajalcev za starejše delavce in zahtevati vračilo prispevkov delodajalcev za prvo zaposlitev delavcev,
- na podlagi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva je možno pridobiti spodbudo za zaposlovanje mlajših brezposelnih oseb (povračilo prispevkov delodajalca za zaposlitev delavcev, mlajših od 30 let). Ukrep velja začasno od 1.11.2013 do 31.12.2015,
- na podlagi novele Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A) se delodajalca, ki delavca zaposli za nedoločen čas, oprosti plačevanja prispevka delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti za dve leti. Delodajalec, ki delavca zaposli za določen čas pa plačuje prispevek delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti v višini petkratnika zneska za ves čas trajanja zaposlitve za določen čas (ukrep velja od 12.4.2013 dalje),
- v postopku sprejemanja v Državnem zboru RS je predlog Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela, ki predlaga uvedbo spodbude za zaposlovanje starejših brezposelnih oseb (delodajalec bo za največ dve leti oproščen vseh prispevkov za socialno varnost). Ta ukrep je predlagan kot začasen ukrep za zaposlitve od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2017.

Upošteva obseg izkoriščene davčne olajšave, številnih spodbud na področju zaposlovanja, dejstva, da na odločitev delodajalca o zaposlitvi vpliva več dejavnikov (pričakovani obseg poslovanja, potrebe delovnega procesa,...), pri čemer davčne olajšave niso odločilne, ter splošne napovedi gospodarske rasti, katerim tesno sledijo tudi napovedi trendov zaposlovanja, se ocenjuje, da je učinkoviteje z vidika zastavljenih ciljev davčno olajšavo za zaposlovanje oziroma potroške iz navedenega naslova prestrukturirati oziroma v celoti preusmeriti v segment visoko strokovne in najproduktivnejše delovne sile.

4. Olajšava za donacije političnim strankam

V skladu z zakonom, ki ureja politične stranke, stranka pridobiva sredstva iz članarine, prispevkov fizičnih oseb, prihodkov od premoženja in proračuna. Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati političnih strank, razen če zakon določa drugače. Upošteva navedeno je nekonsistentno in zavajajoče ohranjati davčno olajšavo za donacije za izplačila političnim strankam za zavezance, ki ne smejo financirati političnih strank.

5. Ugodnosti za družbe tveganega kapitala

V okviru davčne reforme 2006 so bile v ZDDPO-2 uveljavljene tudi ugodnosti za dopustne naložbe tveganega kapitala v obliki ničelne stopnje za družbe tveganega kapitala, ki so ustanovljene po Zakonu o družbah tveganega kapitala (Uradni list RS, št. 92/07 in 57/09), ter izvzem kapitalskih dobičkov od odsvojitve lastniških deležev v družbi tveganega kapitala v celoti iz davčne osnove. Posebna stopnja obdavčitve za družbe tveganega kapitala je določena le za dejavnost izvajanja dopustnih naložb tveganega kapitala. Gre za ugodnosti, ki predstavljata državno pomoč, ker se nanašata zgolj na družbe tveganega kapitala (ničelna stopnja) in izvzem kapitalskih dobičkov, ki je za odsvojitve lastniških deležev v družbi tveganega kapitala dopusten v celoti, medtem ko je za druge odsvojitve lastniških deležev možen le v višini 50 %. Glede na to, da ugodnosti predstavljata državno pomoč, se morata dodeljevati v skladu s pravili za državne pomoči. To pomeni, da morajo davčni zavezanci upoštevati tudi širši okvir oziroma pogoje pri njihovem uveljavljanju. V primeru davčnih ugodnosti za dopustne naložbe tveganega kapitala je ta okvir določen z Zakonom o družbah tveganega kapitala. Navedeno lahko pomeni dodatno administrativno breme oziroma uveljavljanje in nadzor sta težja, kot sta uveljavljanje in nadzor pri splošnih ukrepih. Ni zanemarljivo dejstvo, da so bile navedene ugodnosti na podlagi prehodne določbe ZDDPO-2 uveljavljene z zamikom, to je ne že ob začetku uporabe ZDDPO-2 z letom 2007, ampak takrat, ko je bil za tem sprejet Zakon o družbah tveganega kapitala in je bila tudi na njegovi podlagi priglašena shema predmetne državne pomoči ter je Evropska komisija državno pomoč po shemi odobrila. Tekom veljavnosti se navedene ugodnosti niso uveljavljale v znatni meri oziroma se niso uveljavljale. Razlog je tudi, da je k temu pripomogla ekonomska in finančna kriza, ko se niso dosegali občutni dobički. Okoliščine se spreminjajo tudi na področju tveganega kapitala. V letu 2014 so prenehale veljati do tedaj veljavne EU sheme za predmetne državne pomoči oziroma so bile sprejete nove smernice s preoblikovanim okvirom in cilji glede na okolje v in po krizi ter sodobnejšo usmeritvijo shem državnih pomoči.

6. Amortizacija dobrega imena

Na podlagi določb Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, določenih z Uredbo Komisije 1126/2008/ES z dne 3. novembra 2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/EC (UL L št. 320 z dne 29. 11. 2008, str. 1, zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2015/29 z dne 17. decembra 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede mednarodnega računovodskega standarda 19 (UL L št. 5 z dne 9. 1. 2015, str. 11), amortizacija dobrega imena ni dovoljena. Enake določbe so tudi v Slovenskih računovodskih standardih (SRS 2006). Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 55/2015) se je v slovenski pravni red delno prenesla Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19). Posledično je bila z navedeno novelo uvedena določba, da se v izjemnih primerih, kadar koristnosti dobrega imena ni mogoče zanesljivo oceniti, dobro ime sistematično odpiše v obdobju petih let. Določbi sledi tudi ureditev v predlogu novih Slovenskih računovodskih standardov – SRS 2016, ki so v postopku sprejemanja in ki se bodo začeli uporabljati 1. 1. 2016. Zaradi navedenega bodo v praksi uporabniki SRS po novem za računovodske namene dobro ime amortizirali, uporabnikom MSRP pa to še vedno ne bo dovoljeno. Zaradi povezave med ugotavljanjem davčne osnove po ZDDPO-2 z ugotavljanjem dobička za poslovne namene po računovodskih standardih bi brez spremembe ZDDPO-2 prihajalo tudi do razlik pri ugotavljanju davčne osnove v odvisnosti od uporabljene računovodske pravne podlage.

Iz navedenega izhaja, da se je cilj davčne reforme 2006, to je nizka splošna davčna stopnja brez olajšav, do danes bistveno zrahljal. Stopnja je relativno nizka, olajšave pa znatne. Namreč že študije OECD potrjujejo, da bi morali biti davki zasnovani na široki osnovi in nizki stopnji z namenom

zmanjšanja neprimernih učinkov obdavčitve. Namreč k večji učinkovitosti javnofinančnih prihodkov prispeva zlasti enostaven, pregleden davčni sistem, ki temelji na proučevanju obsega in zmanjševanju davčnih potroškov, kot so davčne olajšave, oprostitve, subvencije, itd. Ti so tudi slabši instrument davčne politike, glede na to, da lahko zmanjšujejo učinkovitost, uspešnost, poštenost in enostavnost davčnega sistema oz. splošne politike države, kar ogroža predvsem fiskalno vzdržnost, obenem pa so tudi netransparentni in težje merljivi. V okviru strukture davkov igrajo pomembno vlogo davčni potroški. Davčni sistem s številnimi olajšavami je nepregleden in nepravičen.. Pripomniti velja tudi, da lahko prihaja do akumulacije olajšav in spodbud - davčna osnova se na primer znižuje za stroške plače, zavezanec lahko dodatno uveljavlja olajšavo za zaposlovanje, resorno ministrstvo pa lahko podeljuje še direktne spodbude za zaposlovanje.

Efektivna davčna stopnja (merjena kot davek v davčni osnovi) je v letu 2014 po podatkih iz obračuna davka od dohodkov pravnih oseb znašala 11,3 % in se je glede na leto 2006 znižala za več kot 6 odstotnih točk. Mednarodna primerjava kaže, da je nominalna stopnja obdavčitve dohodkov pravnih oseb v Sloveniji precej nižja od povprečne nominalne stopnje obdavčitve pravnih oseb v državah članicah EU (22,9 % za leto 2014 oz. 23,5 % za 2013).

Iz podatkov obračunov DDPO je razvidno, da predstavljajo največjo izgubo javnofinančnih prihodkov olajšave za investiranje, za vlaganja v raziskave in razvoj, zmanjšanje davčne osnove zaradi pokrivanja izgub iz preteklih let, pomemben delež zmanjšanja davčnih prihodkov pa je tudi posledica uveljavljenih davčnih olajšav za prostovoljno pokojninsko zavarovanje in za zaposlovanje invalidov. Skupna ocena zmanjšanja davčnih prihodkov zaradi vseh uveljavljenih olajšav za leto 2014 predstavlja 242 mio evrov.

Razlog za sprejem predloga zakona je v prioritetnih ciljih, ki si jih je zadala Vlada RS ob nastopu mandata na ekonomskem področju, kot tudi v ciljih, določenih v Socialnem sporazumu za obdobje 2015-2016. Upoštevač vpetost Slovenije na mednarodne trge pa glavni cilji in usmeritve sledijo tudi prednostnim področjem, kot jih opredeljuje Letni pregled rasti Sveta EU in so neposredno začrtani tudi že v Programu stabilnosti in Nacionalnem reformnem programu.

Predlog zakona je del paketa javnofinančnih ukrepov, ki so usmerjeni k navedenim ciljem. Poleg novele ZDDPO-2 v navedeni paket sodi še uvedba posebne davčne obravnave določenih dohodkov z dela v segmentu dohodnine in prispevkov za socialno varnost, katere uvedba se predlaga s posebnim zakonom, ter spremembe na področju obdavčitve fizičnih oseb v zvezi z davčnimi olajšavami oziroma davčnimi ugodnostmi in kapitalskimi dobički. Na področju davčne politike so torej predlagani ukrepi, s katerimi bi lahko podprli možnosti za stabilno nadaljnjo gospodarsko rast, kar pa je lahko zagotovljeno z izboljšanjem dejavnikov konkurenčnosti in dvigom produktivnosti ter stopnje zaposlenosti. Pri tem je za doseg navedenih ciljev nujno zagotavljanje trajnega strukturnega uravnoveženja javnih financ in vzdrževanje približno enake ravni socialne države.

Predlagan je tudi ukrep, ki bo zagotovil enako obravnavo davčnih zavezancev z vidika ugotavljanja višine davčne osnove, ne glede na uporabljeno računovodsko pravno podlago. Dobro ime se vsebinsko bistveno razlikuje od ostalih sredstev podjetja, saj predstavlja obračunsko kategorijo. Dobro ime, ki izhaja iz poslovne združitve, se, poenostavljeno povedano, meri kot presežek plačanega nadomestila nad vrednostjo pridobljenih sredstev in obveznosti podjetja, ki je posledica računovodskega vrednotenja. Ni ga možno prodati kot samostojnega sredstva. Po računovodskih predpisih se dobro ime prevrednotuje zaradi oslabitve, kar je pod določenimi pogoji v skladu z veljavno zakonodajo tudi davčno priznan odhodek. Po veljavnih računovodskih predpisih amortizacija dobrega imena ni dovoljena in posledično ne zmanjšuje davčne osnove. Zaradi spremembe računovodskih pravil bi se brez spremembe ZDDPO-2 davčna osnova spremenila (zmanjševala) le za uporabnike SRS. Cilji drugih politik in cilji računovodskega poročanja niso nujno enaki ciljem davčne politike. Zasledovani cilj davčne politike je v tem primeru mogoče doseči s predlaganim

davčnim ukrepom.

Po podatkih iz obračuna davka od dohodkov pravnih oseb je v letu 2014 izmed 99.571 zavezancev, ki so oddali obračun, 48.253 zavezancev ustvarilo pozitivno davčno osnovo pred olajšavami v višini 4.280 mio eurov. Izmed njih je 31.196 zavezancev uveljavljalo za 1.422 eurov različnih olajšav in znižanj osnove. Največji delež je predstavljala olajšava za investiranje, v višini 616 mio eurov, ki jo je uveljavljalo 18.580 zavezancev, sledi ji znižanje osnove za pokrivanje izgub iz preteklih let, v višini 368 mio eurov, (13.624 zavezancev) ter olajšava z vlaganja v raziskave in razvoj v višini 229 mio eurov (747 zavezancev). Vse preostale olajšave so pomenile zgolj 15 % znižanja osnove. Olajšavo za zaposlovanje je uveljavljalo 178 zavezancev v višini 0,79 mio eurov, olajšavo za donacije političnim strankam pa le 6 zavezancev v višini 4.665 eurov.

Zavezanci iz SKD področje C Predelovalne dejavnosti, so izkoristili največji delež olajšav – 42 %, sledijo zavezanci iz področja K Finančne in zavarovalniške dejavnosti – 13 % ter G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil. Taka struktura je posledica višje davčne osnove področja Predelovalne dejavnosti in dejstva, da je najizdatnejša olajšava – olajšava za investiranje – bolj ustrezna za kapitalsko kot delavno intenzivne panoge.

Vsi zavezanci so na koncu obračunali 485 mio eurov davka od tega 25 % Predelovalne dejavnosti, 22 % Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil in 13 % Finančne in zavarovalniške dejavnosti.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji davčnih ukrepov v predlogu zakona so usmerjeni k doseganju javnofinančne konsolidacije, kot tudi k zmanjševanju javnofinančnega deficita do leta 2020, ob hkratnem vodenju politike, ki bo izboljšala dejavnike konkurenčnosti in dvignila produktivnost gospodarstva. Tako je cilj predloga zakona usmeriti učinke davčnih potroškov na ravni davkov na dohodek na področje, ki bi glede na trenutno davčno strukturo po oceni prinašali večje učinke na gospodarsko rast in konkurenčnost. Cilj predloga je tudi zagotovitev enake obravnave davčnih zavezancev ne glede na uporabljeno računovodsko pravno podlago.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od temeljnih načel, na katerih temelji osnovni zakon, predvsem pa sledi načelu ustreznosti in zaščite virov javnih financ, načelu splošne davčne obveznosti in načelu enake obravnave davčnih zavezancev.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se predlaga ukrepe, usmerjene k cilju zagotavljanja javnofinančne konsolidacije s prestrukturiranjem davčnih bremen z znižanjem davčnih ugodnosti na segmentu obdavčitve dohodkov pravnih oseb. Manjši del rešitev je posledica upoštevanja drugega, nedavčnega pravnega okolja in posledično ocene primernosti oziroma smiselnosti ohranitve veljavnih ukrepov.

Predlaga se znižanje stopnje olajšave za znesek vlaganja v raziskave in razvoj s 100 % na 50 % ter znižanje stopnje olajšave za investirane zneske v opremo in neopredmetena sredstva s 40 % na 20 %. Pri tem lahko zavezanec, ki je pred začetkom veljavnosti tega predloga zakona uveljavil davčno olajšavo v višini 100 % zneska vlaganj v raziskave in razvoj oz. v višini 40 % zneskov za investiranje, za neizkoriščen del te olajšave zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih letih po obdobju vlaganja oziroma investiranja, vendar največ v višini davčne osnove. Določbe predloga zakona ne vplivajo na določbe glede olajšav za investiranje, ki so določene z Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 (Uradni list RS, št. 87/09).

Predlaga se ukinitvev olajšave za zaposlovanje, ki je bila uvedena z davčnim letom 2010 kot podporni ukrep drugim politikam na področju zaposlovanja v času gospodarske krize in posledično povečevanja števila brezposelnih.

Predlaga se ukinitvev olajšave za donacije političnim strankam.

Predlaga se črtanje ugodnosti glede družb tveganega kapitala, in sicer črtanje posebne stopnje za družbe tveganega kapitala in črtanje izvzema dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev v družbah tveganega kapitala. Predlagana ureditev pa s prehodno ureditvijo glede izvzema dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev v družbah tveganega kapitala upošteva dejstvo, da so zavezanci s pridobitvijo lastniških deležev oziroma z vstopom v shemo državne pomoči glede dopustnih naložb tveganega kapitala predvidevali uveljavljanje davčnega ukrepa v prihodnosti oziroma ob odsvojitvi deležev v okviru sheme, vključno s pravili državnih pomoči v zvezi z obdobji glede izstopov.

Predlaga se prepoved priznavanja odhodkov iz naslova amortizacije dobrega imena za davčne namene.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocena finančnih učinkov spremembe zakona je narejena na osnovi podatkov iz obračunov davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2014. V njem je 99.571 zavezancev izkazalo za 101.815 mio eurov prihodkov, ustvarilo za 4.280 mio eurov davčne osnove in 2.588 mio eurov davčne izgube. Po znižanju davčne osnove zaradi uveljavljanja davčnih olajšav in zmanjšanja davčne osnove je 42.055 zavezancev obračunalo 485 mio eurov davka za leto 2014.

Na osnovi simulacije, ki je narejena na podatkih iz davčnih obračunov, ocenjujemo, da bo znižanje stopnje olajšave za investicije s 40 % na 20 % investiranega zneska pomenilo letno za 39 mio eurov več davka od dohodkov pravnih oseb, znižanje stopnje olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj s 100 % na 50 % vlaganj pa za 16 mio eurov več davka. Ukinitvev olajšave za zaposlovanje bo pomenila letno za 0,1 mio eurov več davka, učinek ukinitvev olajšave za donacije političnim strankam pa bo nižji kot 0,1 mio eurov.

Ocenjuje se, da bodo predlagane rešitve imela za posledico zvišanje prihodkov iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb v višini 55 mio eurov. Upoštevajoč sistem pobiranja davka od dohodkov pravnih oseb (sistem akontacij in nato poračun) pomeni, da bodo torej prvi učinki na javnofinančne prihodke šele v letu 2017. Ocenjuje se, da bodo tako prihodki v tem letu višji za okoli 105 mio eurov, v letu 2018 pa se ocenjuje znižanje prihodkov za približno 50 mio eurov glede na preteklo leto.

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Francija (Vir: European Tax Handbook, 2015)

Francija pozna davčne olajšave za raziskave in razvoj, ne pozna pa splošnih olajšav za investiranje, zaposlovanje in spodbujanje tveganega kapitala. Davčni zavezanec, ki izpolnjuje določene pogoje, lahko uveljavlja olajšavo za raziskave in razvoj kot davčni kredit, kjer se upošteva 30-odstotni letni obseg stroškov iz naslova raziskav in razvoja, vendar ne več kot 100 mio eurov. Na preseženi prag se lahko uveljavi davčni kredit v višini 5 %.

Poleg navedene olajšave je možno uveljaviti posebne olajšave za določena prikrajšana področja ali otoke.

Belgija (Vir: European Tax Handbook, 2015)

V Belgiji mora zavezanec, če želi uveljaviti investicijske olajšave, izbrati med dvema vrstama olajšav - splošno ali posebno. Splošno olajšavo za investiranje davčni zavezanec lahko uveljavi v določenem odstotku od stroškov v določena sredstva. Zavezanec splošno olajšavo uveljavlja na naslednji način: 13,5 % za investiranje v patente ter raziskave in razvoj, katerih rezultat je razvoj nove tehnologije na področju okolja, in za investicije, ki doprinesejo k prihranku energije, 3 % za investiranje v recikliranje in 30 % za investiranje v plovila. Če davčni zavezanec izbere posebno olajšavo, jo uveljavi kot odstotek glede na strošek amortizacije. Posebno olajšavo lahko uveljavi podjetje, ki ima manj kot 20 zaposlenih, v višini 10,5 % letnega zneska amortizacije ali podjetje, ki investira v ekološko prijazne investicije, v višini 20,5 % letnega zneska amortizacije.

Poleg olajšave za investiranje, Belgija pozna tudi davčno olajšavo za raziskave in razvoj. Ne pozna pa splošnih olajšav za zaposlovanje in spodbujanje tveganega kapitala. Olajšava za raziskave in razvoj se uveljavlja, kot davčni kredit v višini 33,99 % investiranega zneska. V primeru, ko olajšavo za raziskave in razvoj uveljavlja malo ali srednje veliko podjetje, se ta podeli na naslednji način:

Davčni prihodki (v eurih)	Stopnja (v odstotkih)
Do 25.000	24,98
25.000 – 90.000	31,93
90.000 – 322.500	35,54

Vir: European Tax Handbook, 2015

Avstrija (Vir: European Tax Handbook, 2015)

V Avstriji lahko davčni zavezanec uveljavlja zelo omejeno število olajšav. Avstrija ne pozna splošnih olajšav za investiranje, zaposlovanje in spodbujanje tveganega kapitala. Davčni zavezanec lahko uveljavlja inovacijsko premijo v višini 10 % stroškov za raziskave in razvoj za določene raziskovalne in razvojne dejavnosti. Če davčni zavezanec raziskav in razvoja ne opravi sam in jih prenese na zunanje izvajalce, se stroški za raziskave in razvoj, za katere se uveljavlja inovacijsko premijo, omejijo na 1 mio eurov na leto.

Portugalska (Vir: European Tax Handbook, 2015)

Portugalska v načelu ne dovoli amortiziranja dobrega imena.

Irska (Vir: European Tax Handbook, 2015)

V načelu Irska amortizacije dobrega imena ne dovoli.

Estonija (Vir: European Tax Handbook, 2015)
Estonija ne dovoli amortizacije dobrega imena.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Naloge v zvezi s plačevanjem in obračunavanjem davka na strani države ter posledično z nadzorom bo opravljala Finančna uprava RS. Predlog zakona ne bo imel povečanih administrativnih posledic v postopkih oziroma v poslovanju davčnega organa.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Davčni zavezanci bodo spremenjene olajšave in olajšave oz. ugodnosti na podlagi prehodnih določb uveljavljali enako kot do sedaj, to je kot posebne postavke davčnega obračuna davka od dohodkov pravnih oseb. Predlog zakona torej ne bo imel povečanih administrativnih posledic za obveznosti davčnih zavezancev do davčnega organa.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

S predlogom zakona se ukinjajo oziroma zmanjšujejo davčne ugodnosti za pravne osebe, zaradi česar se jim lahko nekoliko povečajo davčne obveznosti iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb. Ob tem je potrebno upoštevati, da je predmetni zakon del paketa sprememb na davčnem področju, ki so usmerjene v razbremenitev stroškov dela. Upošteva se pričakovane učinke davčnega paketa kot celote, to je povečati konkurenčnost in posledično zaposlenost in gospodarsko rast, se v splošnem ocenjuje oziroma pričakuje pozitivne učinke za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Na odločitev delodajalca o zaposlitvi vpliva več dejavnikov. Upošteva se nabor številnih spodbud na področju zaposlovanja se ocenjuje, da je učinkoviteje z vidika zastavljenih ciljev davčno olajšavo za zaposlovanje oziroma potroške iz navedenega naslova prestrukturirati oziroma v celoti preusmeriti v segment visoko strokovne in najproduktivnejše delovne sile. Upošteva se pričakovane učinke davčnega paketa kot celote, to je povečati konkurenčnost in posledično zaposlenost in gospodarsko rast, se sicer v splošnem pričakuje pozitivne učinke za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način poskrbela tudi za obveščanje zavezancev o novostih v predlogu zakona. Za izvajanje predpisa ni potrebno sprejeti nobenih novih podzakonskih aktov, potrebne pa bodo spremembe veljavnega Pravilnika o davčnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 109/13 in 83/14).

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance skladno s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

/

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15 in 82/15) se v 25. členu črta šesti odstavek.

2. člen

V 33. členu se doda nov osmi odstavek, ki se glasi: »Ne glede na določbe prvega do petega odstavka tega člena, se amortizacija dobrega imena ne prizna kot odhodek.«.

3. člen

V prvem stavku prvega odstavka 55. člena se število »100« nadomesti s številom »50«.

4. člen

V prvem odstavku 55.a člena se število »40« nadomesti s številom »20«.

5. člen

55.b člen se črta.

6. člen

V 59. členu se črta tretji odstavek.

V četrtem odstavku se črta besedilo, ki se glasi »in za znesek, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu iz tretjega odstavka tega člena,«.

7. člen

V 61. členu se črta četrti odstavek.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

(uporaba določb 55.b člena)

Zavezanec, ki ima na dan začetka uporabe tega zakona pravico do zniževanja davčne osnove po 55.b členu Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15 in 82/15), davčno osnovo lahko znižuje pod pogoji in do poteka obdobja iz 55.b člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15 in 82/15).

9. člen

(uporaba določb šestega odstavka 25. člena)

Za zavezanca, ki je vstopil v shemo državne pomoči za tvegan kapital, se določba šestega odstavka 25. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15 in 82/15) uporablja do prenehanja te sheme za tega zavezanca oziroma do prenehanja zavezanca ali družbe tveganega kapitala.

10. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2016 dalje.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Shema N 253/2007 Ukrep tveganega kapitala je bila potrjena s strani Evropske komisije dne 13. 6. 2008 kot skladna s smernicami Skupnosti o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega kapitala v mala in srednje velika podjetja (Ul. C 194, 18.8.2006). Pravna podlaga sheme so Zakon o družbah tveganega kapitala (Uradni list RS, št. 92/07 in 57/09), Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15), Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15 in 82/15) in Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15). Smernice Skupnosti o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega kapitala v mala in srednje velika podjetja so prenehale veljati dne 30. 6. 2014. Zato je tudi shema N 253/2007 Ukrep tveganega kapitala prenehala in pomoči po pogojih navedene sheme niso več dovoljene. Zaradi navedenega davčnih ugodnosti ni več mogoče koristiti. Ta člen določa črtanje določbe, na podlagi katere so dobički iz odsvojitve lastniških deležev, pridobljenih na podlagi naložb tveganega kapitala, izvzeti iz davčne osnove zavezanca, izgube iz odsvojitve teh naložb pa se ne priznajo.

K 2. členu

Ta člen določa, da se amortizacija dobrega imena ne prizna kot odhodek po tem zakonu, četudi je po računovodskih pravnih podlagah obračunana za poslovne namene.

K 3. členu

Ta člen določa znižanje stopnje olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj s 100 % na 50 %. Zavezanec, ki je uveljavil davčno olajšavo v višini 100 % zneska vlaganj v raziskave in razvoj pred začetkom veljavnosti tega zakona, lahko za neizkoriščen del te olajšave zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih letih po obdobju vlaganja, vendar največ v višini davčne osnove.

K 4. členu

Ta člen določa znižanje stopnje olajšave za investiranje v opremo in neopredmetena sredstva s 40 % na 20 %. Zavezanec, ki je uveljavil davčno olajšavo v višini 40 % zneska investiranja pred začetkom veljavnosti tega zakona, lahko za neizkoriščen del te olajšave zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih letih po obdobju vlaganja, vendar največ v višini davčne osnove.

K 5. členu

Ta člen določa ukinitvev olajšave za zaposlovanje.

K 6. členu

Matična zakonodaja, ki ureja financiranje političnih strank, določa, da stranka pridobiva sredstva iz:

1. članarine,
2. prispevkov fizičnih oseb,
3. prihodkov od premoženja,
4. proračuna.

Prepovedano je pridobivanje sredstev stranke iz prispevkov tujih pravnih in fizičnih oseb ter tujih samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost, iz prihodkov od premoženja stranke iz tujine oziroma vsakršno drugo pridobivanje sredstev za stranko iz tujine. Prepoved ne velja za članarine in prispevke, ki jih stranka pridobiva od svojih članov.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati strank, razen če zakon določa drugače.

Na podlagi navedenega ta člen določa ukinitev olajšave za donacije političnim strankam.

K 7. členu

Shema N 253/2007 Ukrep tveganega kapitala je bila potrjena s strani Evropske komisije dne 13. 6. 2008 na podlagi smernic Skupnosti o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega kapitala v mala in srednje velika podjetja (Ul. C 194, 18.8.2006). Pravna podlaga sheme so Zakon o družbah tveganega kapitala, Zakon o dohodnini, Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in Zakon o gospodarskih družbah. Smernice Skupnosti o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega kapitala v mala in srednje velika podjetja so prenehale veljati dne 30. 6. 2014. Zato je tudi veljavnost sheme N 253/2007 Ukrep tveganega kapitala prenehala in pomoči po omenjeni sheme niso več dovoljene. Zaradi navedenega davčnih ugodnosti ni več mogoče koristiti. Ta člen določa črtanje posebne davčne stopnje v višini 0%, ki je pod določenimi pogoji določena za družbe tveganega kapitala.

K 8. členu

Ta člen določa prehodno določbo za zavezance, ki imajo na dan začetka uporabe tega zakona pravico do zniževanja davčne osnove zaradi olajšave za zaposlovanje. Davčno osnovo si lahko znižujejo pod pogoji in do poteka 24-mesečnega obdobja iz veljavnega zakona.

K 9. členu

Ta člen določa prehodno ureditev za zavezance, ki so vstopili v shemo za ukrep za tvegan kapital, to je, da so pridobili lastniški delež v družbi tveganega kapitala in ga še imajo. Ti zavezanci bodo davčno ugodnost, ki predstavlja državno pomoč, lahko uveljavljali do prenehanja sheme oziroma do prenehanja tega zavezanca ali same družbe tveganega kapitala. Navedeni dogodki, kot izstop zavezanca iz sheme, so vezani na pravila za državne pomoči.

K 10. členu

Zadnji člen določa začetek veljavnosti in uporabe zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

25. člen

(izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev)

(1) Pri določanju davčne osnove zavezanca rezidenta in nerezidenta, ki opravlja dejavnost oziroma posle v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji, ki ustvari dobiček iz odsvojitve lastniških deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, se

50% tega dobička izvzame iz davčne osnove zavezanca, če je bil zavezanec, ki ustvari dobiček, udeležen v kapitalu oziroma pri upravljanju druge osebe tako, da je imetnik poslovnega deleža, delnic ali glasovalnih pravic v višini najmanj 8% in znaša čas trajanja te udeležbe v kapitalu oziroma upravljanju gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja najmanj 6 mesecev in je v tem obdobju nepretrgoma za poln delovni čas zaposloval vsaj eno osebo.

(2) Izguba iz odsvojitve lastniških deležev iz prvega odstavka tega člena se ne prizna v višini 50%.

(3) Določbe prvega odstavka tega člena se ne uporabljajo za dobičke iz naložb v lastniške deleže v gospodarske družbe, zadruga in druge oblike organiziranja, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5% in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom tega zakona, pri tem pa to niso države članice EU.

(4) V primeru likvidacije oziroma prenehanja zavezanca ali poslovne enote nerezidenta v Sloveniji v obdobju 10 let po ustanovitvi, se v davčnem obračunu ob prenehanju davčna osnova poveča za izvzeti del dobička po prvem odstavku tega člena za zadnjih pet davčnih obdobj.

(5) Kot likvidacija oziroma prenehanje zavezanca in poslovne enote nerezidenta v Sloveniji se ne šteje transakcija po določbah VII. poglavja tega zakona.

(6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se pri določanju davčne osnove zavezanca rezidenta in nerezidenta, ki opravlja dejavnost oziroma posle v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji, ki ustvari dobiček iz odsvojitve lastniških deležev, pridobljenih na podlagi naložb tveganega kapitala (naložb v obliki povečanja osnovnega kapitala družbe z vložki zavezanca ali ustanovitve gospodarske družbe) v družbi tveganega kapitala, ki je ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala, celoten takšen dobiček izvzame iz davčne osnove zavezanca, če je imela ta družba tveganega kapitala status družbe tveganega kapitala celotno davčno obdobje in če je imela ta družba status družbe tveganega kapitala skozi celotno obdobje imetništva takega deleža zavezanca. Izguba iz odsvojitve lastniških deležev iz tega odstavka se ne prizna.

(7) Pri določanju davčne osnove zavezanca rezidenta in nerezidenta, ki opravlja dejavnost oziroma posle v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji, ki ustvari dobiček z odsvojitvijo lastniških deležev oziroma delnic v bankah, v zameno za izdajo ali prenos lastnih lastniških deležev ali delnic druge družbe (v nadaljnjem besedilu: zamenjava), se dobiček ali izguba iz te zamenjave izvzame iz davčne osnove zavezanca. Če zavezanec prejme plačilo v denarju, se sorazmerni del dobička ali izgube, ki ustreza plačilu v denarju vključi v davčno osnovo.

(8) Zavezanec iz prejšnjega odstavka je dolžan ovrednotiti v zameno prejete lastniške deleže ali delnice po davčni vrednosti, ki so jo imeli v zamenjavi odsvojeni lastniški deleži ali delnice v času zamenjave.

33. člen (amortizacija)

(1) Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin (v nadaljevanju: amortizacija) se kot odhodek prizna v obračunanem znesku z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja ter najvišjih amortizacijskih stopenj iz petega odstavka tega člena.

(2) Če obračunana amortizacija preseže znesek, ki bi bil obračunan v skladu s prvim odstavkom tega člena, se presežni znesek amortizacije kot odhodek prizna v naslednjih davčnih

obdobjih, tako da se za davčne namene amortizacija na način iz prejšnjega odstavka tega člena obračunava do dokončnega amortiziranja oziroma do odtujitve oziroma odprave evidentiranja opredmetenega osnovnega sredstva, neopredmetenega sredstva in naložbene nepremičnine. Pri odtujitvi oziroma odpravi evidentiranja opredmetenega osnovnega sredstva, neopredmetenega sredstva in naložbene nepremičnine se prihodki in odhodki za davčne namene izračunavajo ob upoštevanju davčnih vrednosti teh sredstev. Davčna vrednost posameznega sredstva je znesek, ki se prisodi temu sredstvu pri obračunu davka oziroma na podlagi katerega se izračunavajo prihodki, odhodki, dobički in izgube pri obračunu davka.

(3) Amortizacija se obračunava posamično.

(4) Sredstva, ki se amortizirajo, ter začetek obračunavanja amortizacije določajo predpisi in računovodski standardi.

(5) Najvišja letna amortizacijska stopnja po določbah prvega odstavka tega člena znaša za:

1. gradbene objekte, vključno z naložbenimi nepremičninami, 3%;
2. dele gradbenih objektov, vključno z deli naložbenih nepremičnin, 6%;
3. opremo, vozila in mehanizacijo 20%;
4. dele opreme in opremo za raziskovalne dejavnosti 33,3%;
5. računalniško, strojno in programsko, opremo 50%;
6. večletne nasade 10%;
7. osnovno čredo 20%;
8. druga vlaganja 10%.

(6) Ne glede na določbe prvega do petega odstavka tega člena, se lahko pri opredmetenem osnovnem sredstvu, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta in katerega posamična nabavna vrednost ne presega vrednosti 500 evrov, kot odhodek ob prenosu v uporabo prizna odpis celotne nabavne vrednosti.

(7) Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev, vključno z odhodki iz njihove odtujitve, ki je obračunana od dela nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva na podlagi ocene stroškov razgradnje, odstranitve in obnove mesta, za katere so oblikovane rezervacije, ter poraba in odprava tako oblikovanih rezervacij se obravnava pod pogoji iz 20. člena tega zakona.

55. člen

(olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 100% zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v tem obdobju, vendar največ v višini davčne osnove. Vlaganja iz tega odstavka so vlaganja v:

1. notranje raziskovalno-razvojne dejavnosti zavezanca, vključno z nakupom raziskovalno-razvojne opreme, ki se izključno in stalno uporablja pri izvajanju raziskovalno-razvojne dejavnosti zavezanca;
2. nakup raziskovalno-razvojnih storitev (ki jih izvajajo druge osebe, vključno s povezanimi osebami, oziroma druge javne ali zasebne raziskovalne organizacije). Pri ugotavljanju zneska, za katerega zavezanec lahko zmanjšuje davčno osnovo v skladu s tem odstavkom, se upoštevajo zneski za vlaganja po tem odstavku, v skladu z določbami tega zakona o določanju davčne osnove. Pri razmerjih s povezanimi osebami se upoštevajo zneski, ugotovljeni po določbah tega zakona o določanju davčne osnove pri poslovanju med povezanimi osebami. Vlaganja v raziskave in razvoj po tem odstavku mora zavezanec opredeliti v poslovnem načrtu ali posebnem razvojnem projektu oziroma programu.

(2) Zavezanec lahko za neizkoriščen del davčne olajšave po tem členu v davčnem obdobju zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih obdobjih.

(3) Pri zmanjšanju davčne osnove na račun neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobij se davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščen del davčne olajšave starejšega datuma.

(4) Zmanjšanje davčne osnove zaradi neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobij je dovoljeno največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(5) Zavezanec ne more uveljavljati olajšave za vlaganja po prvem odstavku tega člena v delu, ki so financirana iz sredstev proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev.

(6) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše izvajanje tega člena.

(7) Znižanje davčne osnove po tem členu se izključuje z znižanjem davčne osnove po 55.a členu tega zakona.

55.a člen (olajšava za investiranje)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 40% investiranega zneska v opremo in v neopredmetena sredstva, vendar največ v višini davčne osnove.

(2) Za opremo iz prejšnjega odstavka tega člena se ne štejejo:

1. pohištvo in pisarniška oprema, razen računalniške opreme, in
2. motorna vozila, razen osebnih avtomobilov na hibridni ali električni pogon, avtobusov na hibridni ali električni pogon in avtobusov ter tovornih motornih vozil z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EURO VI.

(3) Za neopredmetena sredstva iz prvega odstavka tega člena se ne štejejo dobro ime in stvarne pravice na nepremičninah ter druge podobne pravice.

(4) V primeru finančnega najema lahko znižanje davčne osnove v skladu s tem členom uveljavlja zavezanec, ki opremo pridobi na podlagi finančnega najema.

(5) Zavezanec lahko za neizkoriščen del olajšave iz prvega odstavka tega člena zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih obdobjih po obdobju vlaganja, vendar največ v višini davčne osnove.

(6) Če zavezanec proda oziroma odtuji opremo oziroma neopredmeteno sredstvo, za katero je izkoristil davčno olajšavo po tem členu, prej kot v treh letih po letu vlaganja oziroma pred dokončnim amortiziranjem v skladu s tem zakonom, če je to krajše od treh let, mora za znesek izkoriščene davčne olajšave povečati davčno osnovo, in sicer v letu prodaje oziroma odtujitve opreme oziroma neopredmetenega sredstva.

(7) Za odtujitev po šestem odstavku tega člena se šteje tudi prenehanje zavezanca, pri prenehanju s stečajem oziroma likvidacijo pa začetek stečajnega oziroma likvidacijskega postopka. Za odtujitev sredstva se ne štejejo prenos premoženja, zamenjava kapitalskih deležev ter združitve in delitve v skladu z 38. do 54. členom tega zakona. Upoštevajo pa se olajšave in pogoji, ki bi veljali, če ne bi prišlo do prenosa premoženja, zamenjave kapitalskih deležev in združitve in delitve.

(8) V primeru finančnega najema se določba šestega odstavka tega člena uporablja tudi, če najemjemalec izgubi pravico uporabe opreme.

(9) Zavezanec ne more uveljavljati olajšave za investicije po tem členu v delu, ki so financirane iz sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev.

55.b člen (olajšava za zaposlovanje)

(1) Zavezanec, ki na novo zaposli osebo, mlajšo od 26 let, ali osebo, starejšo od 55 let, ki je bila pred zaposlitvijo vsaj 6 mesecev prijavljena v evidenci brezposelnih oseb pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje in v obdobju zadnjih 24 mesecev ni bila zaposlena pri tem zavezancu ali njegovi povezani osebi, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 45% plače te osebe, vendar največ v višini davčne osnove.

(2) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo po prvem odstavku tega člena, če zaposli osebe iz prvega odstavka tega člena za nedoločen čas na podlagi pogodbe o zaposlitvi v skladu s predpisi o delovnih razmerjih. Olajšava se lahko uveljavlja za prvih 24 mesecev zaposlitve teh oseb v davčnem letu zaposlitve in naslednjih davčnih letih do poteka 24 mesecev.

(3) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo v skladu s tem členom le, če poveča skupno število zaposlenih delavcev v davčnem obdobju, v katerem na novo zaposli delavca, za katerega uveljavlja olajšavo, pri čemer se kot povečanje števila zaposlenih delavcev šteje, če je število zaposlenih delavcev na zadnji dan davčnega obdobja višje, kot je povprečje 12 mesecev v tem davčnem obdobju ali manj mesecih, če je bilo to obdobje krajše. Pri ugotavljanju povečanja števila zaposlenih delavcev se zaposleni za delovni čas, krajši od polnega časa, upoštevajo sorazmerno, pri čemer se zaposleni za določen čas ne upoštevajo.

(4) Olajšava po tem členu se pri obdavčitvi pri prenosu premoženja, obdavčitvi pri zamenjavi kapitalskih deležev in obdavčitvi pri združitvah in delitvah po 38. do 54. členu tega zakona lahko prenese na prevzemno družbo pod pogoji, kot bi veljali, če do prenosa premoženja, zamenjave kapitalskih deležev, združitve in delitve ne bi prišlo.

(5) Olajšava po tem členu se izključuje z olajšavo za zaposlovanje invalidov po tem zakonu, z olajšavami za zaposlovanje po Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 (Uradni list RS, št. 87/09) in po Zakonu o ekonomskih conah (Uradni list RS, št. 37/07 – uradno prečiščeno besedilo in 19/10).

59. člen (olajšava za donacije)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in v naravi za humanitarne, invalidske, socialno varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojnoizobraževalne, zdravstvene, športne, kulturne, ekološke, religiozne in splošno koristne namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom države članice EU, ki ni Slovenija, razen poslovnim enotam rezidentov države članice EU, ki se nahaja izven države članice EU, ki (če) so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti, do zneska, ki ustreza 0,3% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca, vendar največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(2) Zavezanec lahko uveljavlja, poleg zmanjšanja davčne osnove po prvem odstavku tega člena, dodatno zmanjšanje davčne osnove do zneska, ki ustreza 0,2% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca, za znesek izplačil v denarju in v naravi za kulturne namene in za

takšna izplačila prostovoljnim društvom, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki delujejo v javnem interesu za te namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom države članice EU, ki ni Slovenija, razen poslovnim enotam rezidentov države članice EU, ki se nahaja izven države članice EU, ki (če) so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti, vendar največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(3) Zavezanec lahko uveljavlja tudi zmanjšanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in naravi političnim strankam, vendar največ do zneska, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu, vendar največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(4) Za znesek, ki ustreza 0,3% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca iz prvega odstavka tega člena, in za znesek, ki ustreza 0,2% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca iz drugega odstavka tega člena, in za znesek, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu iz tretjega odstavka tega člena, se šteje znesek vseh izplačil v celotnem davčnem obdobju.

(5) Zavezanec lahko za znesek, ki presega znesek zmanjšanja davčne osnove po tem členu za namene in izplačila po drugem odstavku tega člena, zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih treh davčnih obdobjih skupaj z zmanjšanjem davčne osnove za te namene za tekoče davčno obdobje, vendar skupaj ne več, kot je določeno v prvem in drugem odstavku tega člena, in največ v višini davčne osnove.

(6) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo za donacije v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena tudi, če gre za izplačila v države članice Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP), ki hkrati niso države članice EU.

(7) Ne glede na prvi, drugi in šesti odstavek tega člena davčnih olajšav ni mogoče uveljavljati za izplačila v države, s katerimi ni zagotovljena izmenjava informacij, ki bi omogočala spremljanje teh izplačil. Sklep o določitvi seznama držav objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije.

61. člen (posebna stopnja)

(1) Investicijski skladi, obdavčeni po tem zakonu, ki so ustanovljeni po zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, plačujejo davek v davčnem obdobju po stopnji 0% od davčne osnove, če do 30. novembra tega obdobja razdelijo najmanj 90% poslovnega dobička prejšnjega davčnega obdobja.

(2) Pokojninski skladi, obdavčeni po tem zakonu, ki so ustanovljeni po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, plačujejo davek po stopnji 0% od davčne osnove.

(3) Zavarovalnice, ki lahko izvajajo pokojninski načrt v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, plačujejo od dejavnosti izvajanja pokojninskega načrta davek po stopnji 0% od davčne osnove, če sestavijo ločen davčni obračun samo za ta pokojninski načrt.

(4) Družba tveganega kapitala, ki je ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala, plačuje od dejavnosti izvajanja dopustnih naložb tveganega kapitala v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala, davek po stopnji 0% od davčne osnove, če sestavi ločeni obračun samo za ta del dejavnosti.

